

ÖZÜ: Elektrik işleri Şefi Osman Oğuz'un raporları ve izahatı üzerine Santralda yapılacak işler H...

Esas No.

Karar No. 158

1956 Yılı içtima devresinin 12.ci
İn'ikadının birinci celsesi
13/EKİM/1956 Cumartesi

Afyon'a gelip işe başladıkta Santral ve Şebeke-
nin durumunu tetkik ederek gördüğüm ârızaları tesbit
ederek 24/2/1956 Tarihli kısa bir raporla arz etmiş bina-
enaleyh bir taraftan ârızaların giderilmesi uğraşır-
ken maalesef santralin içinde bir hizipci grubun yalan
Propoğandası ile karşılaşmış bulunuyorduk, Bugün de ay-
nı kimseler yalan ve yanlış efkârı umumiyeği iğfala ça-
lışmaktadırlar.

Santralin dünkü durumu evvelce arz ettiğim gibi
kısa bir raporla arz edilmiştir, Santralin bugünkü duru-
mu bir kısım muattal hale gelmiş olan âletlerin tamiri
yapılmış ve çalışmaktadır.

Su kulesine ait havuz işlemeğe başladığı günden
iki ay evveline kadar temizlenmemişti, ve içerisinde
40 Santım kadar pislik ve çamur teressübatı vardı, İki
ay evvel bir imkân te'min edilerek Gece 12 den Sabah
Öğleye kadar bu pislik temizlettirilmişti, Binaenaleyh
asıl mesele bu kule havuzdan kondansatörleri soğutmak-
ta olduğundan teressübat pompalar vasıtası ile Kondan-
satör borularını kısmen kirletmiş ve tıkanmış vaziyette-
dir. Kondansatörlerin % 88 i vakum yapması ile buhar
makinelерinin randumanı te'min edilebilir. Aksi halde
randuman düşük olur.

Teknik izahı uzun olan bu mevzu her şeyden ev-
vel bir âletin Norm'u yerinde olması icap eder. Bina-
enaleyh bu kondansatörlere ilaveten ve çalıştırılmasın-
da önem te'min eden ara kondeseler dahi normal randu-
man te'min edememektedir. Bu işlerin bakım ve kontrol-
leri te'sisin durdurulmasına ve bazı yedek parçaların
olmasına bağlıdır. Hatta herşeye rağmen Kondansatörleri
temizlemegi düşündümse de Conta te'min edemediğimizden
bugüne kadar bunu da yapamadık. Zira Kondansatör te'sisleri
esas itibarile tasfiye edilmiş su ile çalışması icap
etmektedir. Bizim santralımızda bu imkânsız kalmıştır.
Badema conda te'min edilmiş olduğundan ilk fırsatta bu
temizlik yapılacaktır.

Santralımızı tağdiye eden vebağ tesisatı (su tas-
fiye cihazları) Geldiğim zaman bir grubun saati ârızalı
olduğu için çalışmamakta idi, Adı geçen saati biz-
zat tamir ettim, ve grubu servise koydum. Halen 2 gru-
bda faaliyettedir. Fakat, Bu grupların içerisinde bu-
lunan Vofatit maddesi zamanla incelişip toz haline gelip
azalması ve neticede atalet kesbedip çalışmaması mevzu
bahistir. Bu maddeden elimizde ancak yarım varilden
az bir miktar vardır. Halbuki bundan en aşağı iki ton
yedek bulunması icap ederdi.

Buhar makinelерinin gerek ehemmiyetsiz görülen
En ufak parçasından göze görünen diğer parçaları kısmen

Osman Oğuz

AFYON VİLÂYETİ BELEDİYE MECLİSİ ZABITNAMESİ

Esas No.

Karar No.

temin edilmekte kısmen edilememektedir. Bu te'min edilen Parçalar da Fabrika hususiyetleri esasına istinat etmektedir. Memleketimizde yaptıra bildigimiz parçalar mümkün mertebe işletmeyi aksatmamak maksadile yaptırılmaktadır, Bugünkü ithal güçlükleri bir çok devlet ve B lediye işletmelerini oldukça sıkıntıya düşürmektedir. Filvaki buhar makinelerine ait Ehemmiyetli bazı parçaların te'mini hususunda teşebbüse geçmiş almanyadan Fiyat istemiş bulunmaktayız. Döviz imkânları dahilinde bu parçaların te'mini mümkün olacağı kanaatindeyim.

Dizel için de ihtiyaç olan parçalar sipariş edilmiş ve Proforma faturaları tayyare postası ile istenmiştir. Halen dizel motörünün durumu sekmanları kısmen kaynamış vaziyettedir, ve nisbeten gölek-pistonları aşınmıştır. Şimdilik elimizde Kâfi miktarda Seğmen bulunmamaktadır. Ancak Sekiz kadar yeni mütebakısı eski bir miktar vardır. Bu seğmenler de idare maksadı ile Dizelerle değiştirilecektir. Dizelin Enjektörleri Uzun zmandanberi çalışmakta olduğundan, Deforma olmuş şimdiye kadarda bunların bir tek yedek olarak yenisi yoktur.

Bu sefer İstanbulda araştırırken Breys ajantasında yenilerini bulduk. ve aldık, Binaenaleyh bu kısım da tam randuman te'min edeceğiz.

Esas itibarile Gerek dizelin ve Gerek buhar makinelerinin Bakım ve tamizleri zemana mütevakıftır. bir parça değiştirmek icap ettiği taktirde makinenin 0 müddet için durdurulması icap eder. Buhar makineleri ise Akşam puant zamanlarını karşılayamadıklarından her akşam muhakkak dizelin çalışması icap etmektedir. bundan dolayı da ehemmiyetli revizyonlarını ise en aşağı bir Haftalık ister, Bunun için de şimdiye kadar müsait bir zaman te'min edemedik. ve esaslı bir tehlike his edemedigimiz için daha evvel buharları mümkün mertebe iyi bir duruma koyup ondan sonra şebekede bazı kesintiler yapmak suretile dizelin revizyon ve bakım işi yapılacaktır. Fakat dizelde değişmesi icap eden ve yüzde yüz randuman te'min edecek olan yeni sekmanlar ve piston gömlek geldiği zaman temin edilecektir. Halen dizelin silindirlerini ölçmemiş durumda olduğumuzdan kat'i olarak piston ve gömleklerin değişmesine karar vermiş degiliz. Siparişimiz halen yedek mahiyettedir. Filvaki motör bir müddet devamlı yağ yaktaktadır. Şimdilik bunu sekmanların boşluğuna hamledilir.

Buhar makineleri için yapmakta olduğumuz tamircanacak yıpranmış olan yüksek tazyık silindirlerinden bir makinenin bir silindiri rektifiye edilerek yeni pistonlar ve seğmen yaptırılmıştır. diger yaptırılan yedek pistonlar ve seğmenler bir numaralı makinenin silindiri de Kontrol edildikten sonra icap ediyorsa rektifiye yaptırılacak etmedigi taktirde aynı pistonlardan bir takımı da ona göre hazırlanıp takılacak Seğmen kırmaktan mütevellit piston kolları için de iki kol yaptırım. Bunlarda

Esas No.

Karar No.

makinelere takılacaktır.

Buhar makineleri eski nazariye üzerine uzun ömürlü olarak telakkı edilirdi. Halbuki bunlar bilhassa Alçak devirli ve yaş buharla çalışan makinelerdir. Halbuki bizim makinelerimiz yüksek devirli K_u ru buharlı ve yüksek tazyik yüksek hararetli silindirleri kademe-
li G_rup olarak ikjal edilmiş makineler olmakla en çok yüksek tazyik silindir mukavemetine maruzdur. ve bunlar muayyen zamanlarda digerinden daha evvel yenileri ile tebdil edilmesi icap etmektedir. Halbuki ehemmiyetli böyle yedek parçalar elimizde mevcut degildir.

Arzettigim gibi bu yedekler temin edilmege çalışılmaktadır. Netice itibarile hiç bir te'sis yoktur ki eskimesin ve aşınmasın , Her parçanın çalıştığı şekil ve zahmete göre bir eskime ve yıpranma müddeti vardır. Biran şartki mühim olduğu kadar yıpranmış parçaları zamanında degiştirmek yenilerini takmak lazımdır.

Bugün şahsan ve gerekse âmirlerimizin yardım ve himmetile yani bozuklukları ıslah etmeye çlışarak memleket sanayii ve iktisadi durumunu elektrik enerjisine bağlamış olan iş yerlerinin durumunu nazarı itibare almağa mecbur olmaktayız.

Binaenaleyh , Aynı raporda nisbeten santralin eski ve yeni durumunu izah etmeye çalışmakla 24/2/956 tarih ve 4I Numaralı yazımızda işbu raporla ekli olarak saygı ile sunulur.

İşe başlamam dolayısı ile ilk olarak nazarı dikkatimi çeken Santralin tamamen pislik ve kir içinde bulunması oldu. Temizlige hiç bir suretle riayet edilmediği anlaşılmaktadır. Aynı zamanda Motör ve makinelerin de hiç bir suretle temizlik ve bakımına riayet edilmemiştir . Daima kırılıncaya kadar çalıştırılmak arzusu güdülmüştür.

Ârızaların da ıslahı hiç bir suretle tetkık edilmemiş vantilâtör motörlerinden (Sürşoför soğutucu Sukonder Hava veren beş adet yanık motör mevcut olup uzun zemandanberi bu cihazlar motörsüzlük yüzünden çalıştırılmamaktadır . Suhnet normal devam etmektedir. Bu meyanda Kazan ocağı kül çıkarma makinesinin de iç kısımları ve yatakları , Pimleri bozulmuş ve kırılmıştır. İşcilerin ifadesine göre bir ayı mütecavuz zemandanberi muattal durmaktadır. Kazan dairesine ait bir kısım âlat ve müş'irler de bozuk ve muattaldır. Kazan dairesinin üst kısmında toplanan gazlar dışarı çıkacak yer olmadığından yukarda esaslı bir kontrol ve bakım yapılamamaktadır . Bu meyanda K_umür transportunun üzerinde binaya bitişik yapılmış derme çatma baraka da bir çirkinlik arzettiği görülmektedir . ve çökmek üzeredir. Sy tasfiyehanesinde (Kondense) bir kısım kontrol cihazları bozuktur. (Müş'irler) Burası da diger kısımlar gibi bakımsız ve kirlidir. Ara kondenseler randuman vermemektedir , B,naenlayh bu kısımda bulunan tağdiye suyu deposu izole edilmiş isede Sağ muhafazası yapılmamış

Esas No.

Karar No.

yapılmamış üzeri kir deposu haline gelmiştir. Bu rananda tebahhuratı ~~dukkunların~~ Dumanlarını harice atacak hiç bir tetbir yoktur. Makine dairesi kısmı da diğer kısımlar gibi bakımsız ve kirli bir halde olup her köşe bucağı örümcek ağı ile örtülmüştür. ve yağlı kara haline gelmiştir. Baş makinist yazıhanesi kirden pislikden girilmeyecek vaziyettedir. Buhar makineleri de Dizel Motörü de tamamen ihmal edilmiş ve bakımsız bir halde olup mes'ul kimseler ya el sürmege korkmuşlar veya ihmal etmişlerdir.

Makinesinin piston ve seğmanları kırıktır, aynı zamanda makine iyi yağlanmamaktadır, Yedek parça işleri esaslı surette tetkik edilmemiş durumda olduğu anlaşılmaktadır. Elektrik tevzi kablosunda müş'irlerden bozuk olanlar vardır. Evvelce te'min edilmiş olan Cos metre bugüne kadar yerine bağlanmamıştır. Buhar makinelerine ait Yağ kontrol ihbar kornesi bozuktur. hareket termometresi bozuktur ve her iki makinenin bir kısım Kontrol cihazları bozuktur. ve Alternatör yatakları yağ sızdırıyor. Bu meyanda bir yatak bilezigi iyi çalışmamaktadır. Yatak bozuktur. Buharla işleyen su pompasına ait buhar makinesinin bazı kısımlarında anormal boşluklar meydana gelmiştir. Bunların zamanında önlenmesi icap ederdi. Bazı cihazlardan bu ihmalin ve bakımsızlığın biraz da dar kadronun sebep olduğu görülmektedir.

Çünkü : Dar kadro gerçevesi içinde bugünkü Vaziyet karşısında karma karışık olan anbarlarımızın Tasnif ve temizliği için ve diğer bakım ve tamirat işlerine servisimizden adam ayırmak imkânsızdır, Ne bekci ne temizlikçi ve ne de tamirci vardır, Dizel motörünün tablodan kumanda tertibatı (Servo motör komütatörü) Enjektörleri bozuk, mazot boruları bozuk, Sübab yatakları bakımsız Frekans bozuktur. Yüksekitevettür ve alçak tevettür işaret lambaları bozuk, Kazan dairesi 24 Volt ceryan tertibatı bozul, Lambaları yok ve diğer bir kısım ceryan hatları bozukluk olmakla ışıksız kalmış kısımları da mevcuttur. bu tasfiye cihazlarının üzerindeki tenvirat bozuktur. Bütün kısımlarda 12 m2. Pencere camı kırıktır. Makine dairesinde mevcut üst fenerinden baca külleri zaman zaman içeri girmektedir. Donkinin Ekzostu etrafa buhar saçmaktadır. Islah edilecektir. Su soğutma Kukesinin su altında bulunup asıl harici hava ile temasda olan Ahşap kısmı katranlı boyası gitmiş olduğundan bu kısmın her sene Btümlü madde ile boyanması icap ederken yapılmamıştır. Çürümeye mahkumdur. İlk baharda tamir ve boya yapılması icap etmektedir. Aynı zamanda bina bina haricinde Ucuza mal olan bir de depoya ihtiyaç vardır. Bu meyanda kömür elvatörünün üzerinde bulunup çökmek üzere bulunan derme saçma Nasrattın hocanın barakasını da barakayı yıkarak yerine minasip şekilde kömür deposunun bir kısmını ihtiva edecek beton direk üzerinde çatı tamiri ve kömür sahasında yere gömülen kömür sarfiyatını

Esas No.

Karar No.

önlemek için beton bir sahanın yapılmasını, aynı zamanda K.1 arabasının kül yerine bir kişi ile gidebilmesi için beton yolun yapılması lazımdır. K.1 mür sarfiyatını muntazam kontrol edilmesi için bir baskül kantar ihtiyacı vardır.

I , 2 , 3 NO.lu Transformatorlarımızın çalışma Kapasitesi dolmuş bulunmaktadır , Bunlardan I NO.ya 640 Kva.lık yeni Trafo ile tebdil edilmiş olup I.NO.dan çıkan 400 KVA.lık trafo 3 NO.dan çıkararak 150 KVA Trafo da 2 NO.daki 60 KVA.nın yerine pek yapında nakilleri yapılacaktır . Bu meyanda bunlara ait şalter ve Role gibi bazı aletlerin yenilenmesi de icap etmekte olup bunların bir kısmını tamir ve bir kısmını yeniden temin ayrıca arz edilecektir.

İslah edilmek üzere bedeli alınmış olan Askeri depoların Hattı islah edilmemiştir. İlk planda yapılacaktır . Şebekede okside olmayan mahkûm boyasız direklerimiz vardır , Bunların boyanması mecburidir , Ayrıca Santralda bir miktar boya işleri vardır. Santralin ve Trafo binalarının tamir ve badanaları yapılması icap etmektedir , 20 ADET tehlikeye karşı ikaz için iskelet kafa resmi ihtiyacı vardır. Savaş işlerimiz Şebeke şebeke elemanının azlığı yüzünden Kâfi miktarda bakılmaktadır . Ayara gönderilmesi icabeden bir çok saatlerimiz vardır . Bunlarda peyder pey ayara gönderilecektir . İmkânsızlıkların başında vasıta meselesi gelmektedir . 2-3 Kilo metre mesafede bir işe gitmek personelin bir hayli vaktini almaktadır . ve zaman kayıpları ile iş müddetini azaltmaktadır.

Oldukça genişlemiş olan şebekemiz uzak mesafeli trafolarımıza aynı zamanda nakliye işlerimiz güç durumdadır. Bilhassa sırtda altı metre merdiven taşıyarak arızayı önlemeye koşmak günün icaplarına ne derece uygun olduğunu taktirlerinize arz ederim, Arıza zamanında yetişme bilmekte hayli zaman almaktadır, ve rasyonel çalışma imkânını azaltmaktadır.

Durumumuzu bildiren işbu rapor saygı ile arz olunur.

Elektrik işletmesi teknik ve idari işler Şefi Osman Oğuz'un iki kış'a raporu okundu.

VERİLEN KARAR:

Osman Oğuz'un Sureti yukarıya çıkarılan raporlarının okunmasından sonra verdiği izahat da dinlendi.

Uzun münakaşalardan sonra okunan raporlar verilen izahata binaen kâfi görülerek santralda vukua gelen ufak tefek aksaklıkların öteden beri yedek malzeme mevcudu olmamasından ve lüzumlu tamirlerin zamanında Afyonda yapılamamasından ve malzeme te'mininde güçlük çekilmesinden ileri geldiği kanaatine varılmış bulundundan , Santralin normal şekilde çalışabilmesi için lüzum edecek elektrik işletmesi teknik ve idari işler

malzemenin

Esas No.

Karar No.

şefi tarafından tesbit edilerek encümençe sipariş veya idhalinin sağlanmasına ve I/IO/1956 Tarih 142 Sayılı kararımızla tesbit edilen hususlar bakı kalmak suretile Gereğinin ifası için işbu Kararın bir suretinin Elektrik servisine ve bir suretinin de Muhasebecilige verilmesine I3/EKİM/1956 tarihinde Karar verildi...

Reis
Ali Celal Artüz

Kâtip
Mehmet Acar

Kâtip
Celal Özpınar